

دوره یازدهم قانون گذاری

جلسه - ۷۱

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

بانضمام متن قوانین

یکشنبه ۱۸ دی ماه ۱۳۱۷

شماره مسلسل - ۸۶۰

چاپخانه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۱۸ شهری ماه ۱۳۱۷

فهرست مطالب:

- ۱ - تصویب صورت مجلس
- ۲ - شور اول لایحه ایجاد روابط پستی بین ایران و افغانستان
- ۳ - شور اول لایحه تأسیس بانک رهتی
- ۴ - تقدیم پست لغوی لایحه از طرف آقای وزیر دادگستری
- ۵ - شور و تصویب لایحه اصلاح بعضی از مواد قانون آمارت جنایی
- ۶ - موافق و دستور جلسه بعد - تمام جلسه

(مجلس يك ساعت پيش از ظهر در رياست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس روز یکشنبه ۱۸ شهری ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند

[۱ - تصویب صورت مجلس]

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست (گفته شد) -
خبر) صورت مجلس تصویب شد.

[۲ - شور اول لایحه ایجاد روابط پستی بین ایران و افغانستان]

رئیس - شور اول لایحه ایجاد روابط پستی ایران و افغانستان. گزارش کمیسیون پست و تلگراف و کمیسیون خارجه با اطلاع آقایان میرسد.

(بشرح ذیل خوانده شد)

کمیسیونهای امور خارجه و پست و تلگراف توأم با تشکیل و لایحه شماره ۳۹۹۳۴ دولت راجع با ایجاد روابط

پستی بین کشورهای شاهنشاهی ایران و کشورهای افغانستان را تحت شور و مذاکره قرائت داده و با توضیحاتی که آقایان کمیسیون وزارت پست و تلگراف و نماینده وزارت امور خارجه در احضار مواد موافقت نامه دادند با عرض ماده واحده پیشنهادی دولت و مواد موافقت نامه موافقت حاصل شده اینک گزارش آن برای شور اول تقدیم میشود.

رئیس - در کلیات اعتراضی نرسیده است رأی گرفته میشود و در مورد شور مواد موافقتین قیام فرمایند.
(اغلب قیام نمودند)

پیر عین مذاکرات مشروح هفتاد و یکمین جلسه از دوره یازدهم قانون گذاری (مصادف با روز ۱۸ شهری ماه ۱۳۱۷)

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

غائبین اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده

غائبین با اجازه - آقایان: مزدهی - ملک مدنی - رحمت - مومنی - مرآت اسفندیاری - مقدم - زوار - محبط - ملک زاده آمینی - کازرونیان - توالت - بهبهانی - موسی مرآت - ایزدی.

غائبین بی اجازه - آقایان: دبیر سرانی - معزز - ناصری - گودرزی - انظم زنگنه - نظام الله یابری - میمنی - دهرآمدگان بی اجازه - آقایان: دکتر - مومنی - جهانشاهی - بیات - وکیل - قراگزلو.

رئیس - تصویب شد در موافق ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ و ۱۹ - اکثر اعضاء نرسیده است رأی گرفته میشود بورود در شور دوم موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.

[۳- شور اول لایحه تأسیس بانک رهنی] رئیس - شور اول لایحه تأسیس بانک رهنی مطرح است. گزارش کمیسیون داریابی با اصلاحات آمیخته است. (اینطور خوانده شد)

کمیسیون داریابی لایحه شماره ۴۸۸۶ دولت راجع به تأسیس بانک رهنی را با حضور آقای وزیر داریابی تحت شور قرار داده و با توضیحی که آقای وزیر داریابی در اطراف آن دادند با تعیین مواد پیشنهادی دولت موافقت حاصل شده اینک گزارش آن برای شور اول تقدیم میشود.

رئیس - مذاکره در کلیات است. آقای ملک مدنی ملک مدنی - بعقیده بنده این لایحه یکی از بهترین لواجی است که از طرف دولت بمجلس تقدیم شده و بجای بسی تشکر است و بنده میخواستم در اینموقع عرض کنم که در اساسنامه که از طرف هیئت دولت تهیه میشود اگرچه خود دولت کاملاً متوجه میباشد ولی بنده میخواستم مخصوصاً جلب نظر آقای وزیر محترم داریابی را کرده باشم که یک توجه بیشتری بولایات فرمایند چون مردم ولایات باین قسمت بیشتر محتاج هستند و اساسنامه را طوری در نظر بگیرند که مردم ولایات بتوانند بیشتر از این مؤسسه استفاده کنند و ولایات بیشتر استحقاق دارند که در این قسمت مورد توجه واقع شوند مخصوصاً بعضی جاها که یک آفت و آسب بآنها رسیده است مثل نهاوند فرس فرمایند که یک قسمت شهر خراب شده و ساکنین شهر همه شان یک اشخاص هستند که استطاعت برای دادن رهن دارند و میتوانند قرضه بگیرند و استفاده کنند و آن خرابیهائی که بآنها وارد شده ترمیم کنند. بنده با عرض تشکر از تنظیم و تقدیم این لایحه خواستم جلب نظر هیئت دولت و مخصوصاً

ماده ۲ - وزارت دارائی سهم خود را در سرمایه این بانک از محل ذخیره پیشین بعد از وضع هزینه های ضرب و تهیه مسکوکات نامبرده و از سایر عملیاتی که بعداً تعیین و بتصویب مجلس شورای ملی خواهد رسانید تأمین و پرداخت خواهد کرد.

رئیس - ماده سوم قرائت میشود. (شرح زیر خوانده شد) ماده ۳ - نوع عملیات و اساسنامه بانک را بتصویب هیئت وزیران خواهد رسانید.

رئیس - ماده چهارم قرائت میشود. (بترتیب زیر خوانده شد)

ماده ۴ - سهام این بانک تا میزانیکه از ذخیره پیشین برداشته شده مطابق بهای اسمی آنها پشتوانه پیشین محسوب و ماده ۴ قانون نهم اسفند ماه ۱۳۱۵ و کلیه مقررات و قوانین مربوطه بدخیره پیشین که مخالف مفاد این قانون باشد ملغی میگردد.

رئیس - رأی گرفته میشود بورود در شور دوم موافقین قیام فرمایند.

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. [۴- شور و تصویب لایحه اصلاح بعضی از مواد اصول محاکمات جزائی] وزیر دادگستری - استدعا میکنم لایحه اصلاح بعضی از مواد اصول محاکمات جزائی را مطرح فرمایند.

رئیس - شور ثانی لایحه اصلاح بعضی از مواد اصول محاکمات جزائی و بقیه گزارش کمیسیون قوانین دادگستری باطلاع آقایان میرسد.

(شرح زیر خوانده شد) کمیسیون قوانین دادگستری در تعقیب گزارش شور دوم پنج ماده از لایحه شماره ۱۵۲۳۹ راجع باصلاح بعضی از مواد اصول محاکمات جزائی و قانون مجازات عمومی بقیه مواد لایحه مذکور را با حضور آقای وزیر دادگستری مطرح و تحت شور قرار داده پس از مذاکرات لازمه و

پیشنهادات جدیدی که از طرف آقای وزیر دادگستری بعمل آمد مورد نظر تصویب و اینک گزارش شور ثانی آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید که در تعقیب گزارش شماره ۵ کمیسیون مورد تصویب قضی واقع گردید.

ماده ۲ - مدعی العمود دیون جرایم است از احکام بدوی تئیر قضی دیون جرایم در صورتی که متهمین درخواست رسیدگی مادی از دیون تمیز نمایند.

رئیس - موافقین با ماده شش قیام فرمایند. (اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده هفتم قرائت میشود. (باین شرح خوانده شد)

ماده ۷ - ابلاغ احکام بدوی غیابی دیون جزا در صورتیکه بوسیله مضبوطات بشود ابلاغ بر قعی محسوب و حکم غیابی پس از گذشتن مهلت های قانونی و قضی شدن بموقع اجرا گذاشته خواهد شد و عکس غیبه غایب در صورتیکه مدعی عدم ابلاغ باشد میتواند با رویت حکم عرضحال اعتراض بدادگاه صادرکننده حکم غیابی بدهد و دادگاه بدو در این باب رسیدگی نموده قرار رد یا قبول عرضحال را میدهد و دادن عرضحال اعتراض مانع اجرای حکم غیابی که قضی محسوب شده نخواهد بود مگر آنکه متعین تعیین کافی بدهد و یا از دادگاه قرار قبول عرضحال اعتراض او صادر شود.

رئیس - موافقین قیام فرمایند. (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده هشتم قرائت میشود. (این نحو خوانده شد)

ماده ۸ - قید اجرای مجازات اشد مندرج در ماده ۲ الحاقیه از قانون متمم اصول محاکمات جزائی در مورد محکومین به تخلفات از مقررات ارزی فقط شامل مجازات زندانی بوده و مجموع جزایهای نقدی باید وصول شود.

رئیس موافقین با ماده هشتم قیام فرمایند. (عده زیادی برخاستند)

رئیس تصویب شد. ماده نهم قرائت میشود؛
(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۹- کلیه اقدامات مدعیان عمومی از قبیل ارجاع امر
بر کلاء عمومی و مستنطقین با معاونین اداری یا در مواردیکه
مدعی العموم دیوان جزا سمت نمایندگی بسایر مأمورین
صلاحیت دار بطور کلی در بر و نده هائی با در امر خاصی میدهد
و همچنین اقدامات و کلاء عمومی و مستنطقین دائر ارجاع امر
یا مأمورین مستنطقین یا کلاء عمومی شهرستانها یا سایر مأمورین
صلاحیت دار اقدام تعقیب محسوب و قاطع مرور زمان
جزائی است.

رئیس - موافقین ماده نهم برخیزند (اکثر برخاستند)
تصویب شد. ماده دهم

ماده ۱۰- ماده زیر بعنوان ماده ۲۳ مکرر اصول محاکمات
جزائی بقانون نامبرده افزوده میشود:

ماده ۲۳ مکرر - در موارد جرائم مشهودی که مأمورین
دولتی یا شهرداری یا مأمورین بخدمات عمومی مرتکب
میشوند و رسیدگی بان از صلاحیت دیوان عالی جزائی عمال
دولت است و در عمل مأمور پار که دیوان جزا حضور
نداشته باشد مدعیان عمومی و مستنطقین مکلفند کلیه اقدامات
لازمه را برای جلوگیری از اعماء اثرات جرم و قرار متهم و
هر تحقیقی را که برای کشف جرم لازم بدانند بعمل آورده
و هر چه زودتر نتیجه اقدامات خود را بمدعی العموم دیوان
جزا گزارش دهند.

رئیس - موافقین با ماده دهم قیام فرمایند (اکثر قیام
نمودند) تصویب شد. ماده یازدهم

ماده ۱۱- ماده زیر بعنوان ماده ۱۶۱ مکرر اصول
محاکمات جزائی بقانون مذکور افزوده میشود:

ماده ۱۶۱ مکرر - در امور جزائی در مواردیکه مستنطق
بمتهم دسترسی ندارد یا بعلمت شناخته شدن در عمل اقامت
احضار و جلش مقدور نیست مستنطق میتواند بدون استماع
آخرین دفاع در صورتیکه دلایل اتهام کافی باشد رسیدگی
و قرار مقتضی صادر نماید.

که موافقت قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.

[۵- تقدیم يك فقره لایحه از طرف

آقای وزیر دادگستری]

رئیس - آقای وزیر دادگستری:

وزیر دادگستری - لایحه است راجع به اهل خیره و
باصلاح جدید کارشناسها. سابقاً در ضمن مذاکراتی که راجع
یکی از قوانین بود تذکر داده که اهل خیره در کارهای قضائی
بواسطه رویهائی که دارند خیلی موجب طول نجاگمه و اسباب
زحمت هستند و هرکاری که منتهی به اهل خیره میشود بواسطه
اینکه اهل خیره خودشان را مسئول نمیدانند کارها دچار تعویق
و تضییع حقوق مردم میشود. البته در اصول محاکمات راجع

به اهل خیره بقدر کافی پیش بینی شده ولی این مربوط به
قانون اصول محاکمات بود و اما راجع بحقوق و حدود و
مسئولیت حقوقی و جزائی کارشناسها لازم بود يك لایحه
خصوصی تهیه شود و اینها را تحت يك مسئولیت صریح و
روشنی بیاورد. این است که در این باب لایحه ای تنظیم شده
که تقدیم میشود.

[۶- موقع ودستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - بکمیسسیون مراجعته میشود. اگر تصویب

مقرر مائید جلسه را ختم کنید. جلسه آینده روز یکشنبه ۲۵

دی ماه سه ساعت پیش از ظهر دستور هم لوایح موجوده

(مجلس بیست و پنج دقیقه پیش از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - حسن افتداری

رئیس - موافقین با ماده یازدهم قیام فرمایند (اکثر
برخاستند) تصویب شد. ماده دوازدهم قرائت میشود.

ماده ۱۲- ماده زیر بعنوان ماده ۶۷ مکرر قانون
مجازات عمومی بقانون نامبرده اضافه میشود:

ماده ۶۷- مجازات مقرر در ماده قبل شامل کسانی نیز
خواهد بود که جرم جاسوسی را بفتح يك دولت بیگانه و بقره
دولت بیگانه دیگر در خاک ایران مرتکب شوند.

مخیر - عرض کنم در متن این لایحه بعد از کلمه
ماده ۶۷ يك کلمه مکرر ساقط شده استدعای کمی
اصلاح فرمایند.

رئیس - اصلاح میشود موافقین با این ماده با اصلاحی
که شد قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد.
ماده سیزدهم قرائت میشود:

ماده ۱۳- ماده ۲۷۸ قانون مجازات عمومی بطریق
زیر اصلاح میشود:

ماده ۲۷۸- در کلیه امور جزائی جز در مواردی که
قانون صریحاً ترتیب خاصی مقرر کرده باشد هر کس بتأدیبه
مالی اعم از غرامت غیر آن بدولت و یا بتأدیبه خسارات مدعی
خصوصی محکوم گردد و با گذشتن ده روز از تاریخ
مطالبه آن محکوم به مالی را تأدیبه نماید و دسترسی باموال
او نباشد بدرخواست پار که مربوطه در مورد محکوم به راجع
بدولت و بدرخواست مدعی خصوصی نسبت بحسارات
وارده بر او در ازاء هر ده ریال از وجه محکوم به یکروز
توقیف میشود و مدت این توقیف زائد از پنجسال نخواهد بود
و در امور خلافی مدت توقیف برای تأدیبه محکوم به منتهی
پنجروز است. مبدأ توقیف برای وصول محکوم به در مورد
کسانی که محکومیت بمجازات زندانی دارند از تاریخ خاتمه
اجراء مجازات زندانی خواهد بود.

رئیس آقایانی که با ماده سیزدهم موافقت دارند قیام
فرمایند.

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. مذاکره در کلیات است (گفته شد -
مخالفی نیست) رأی گرفته میشود به مجموع لایحه آقایانی

قانون

اصلاح بارة از مواد قانون اصول محاکمات جزائی و قانون مجازات عمومی مربوط به مستخدمین دولت
ماده اول - ماده ۱۶۹ اصول محاکمات جزائی بطریق زیر اصلاح میشود.

ماده ۱۶۹ - مدعی العموم در حینی که حکم منع یا جلب بمحاکمه را میدهد میتواند از مستنطق درخواست نماید که نسبت باقدماتی که برای جلوگیری از فرار یا مخفی شدن متهم شده است تخفیف یا تشدید بعمل آید و نیز میتواند در مواقعی که ادعای تنظیم کرده و اتهام در دادگاه جنحه و یا استیناف و یا در دیوان جنائی طرح شده است از دادگاه سه گانه درخواست توقیف متهم را از لحاظ اهمیت جرم و یا برای جلوگیری از تبانی و مواضعه یا فرار و یا مخفی شدن وی و یا اجراء و عملی کردن محاکمه بنماید و یا تخفیف و تشدید نسبت باقدماتی که مستنطق قبلاً بعمل آورده است بخواهد و این حق نیز برای مدعی العموم استیناف در مواقعی که حکم دادگاه جنحه در استیناف و یا اتهام جنائی در دیوان جنائی مورد رسیدگی است خواهد بود - قرار دادگاه دائر بر موافقت با درخواست مدعی العموم بدایت و استیناف قطعی است و در صورت رد آن قابل استیناف و تمیز است.

ماده دوم - اشخاصی که مرتکب جرمهای مشروحه در مواد ۱۵۲ و ۱۵۳ و ۱۵۷ قانون مجازات عمومی شده و یا میشوند هر گاه اصل مال مورد اختلاس و رشوه و غرامت را که مورد حکم واقع شده اداء نکنند مطابق ماده ۲ قانون جزای ۱۳۰۲ زندانی خواهند شد تا اصل مال و غرامت را اداء نمایند و چنانچه پس از ۱۰ سال زندانی اصل مال مورد اختلاس و رشوه و غرامت پرداخته نشود استخلاص او با عفو پادشاه ممکن است - استدعای عفو به پیشنهاد وزیر دادگستری و تصویب نخست وزیر بعمل میآید.

ماده سوم - قید اجرای مجازات اشخاص مشروحه در ماده ۲ الحاقیه از قانون متمم اصول محاکمات جزائی در مورد مستخدمینی که بجرم اختلاس و ارتشاء در دیوان جزای عمال دولت محکوم میشوند فقط شامل مجازات زندانی بوده و مجموع محکوم به مالی باید وصول شود.

ماده چهارم - منظور از انفصال ابد از خدمات دولتی در مورد مأمورین بخدمات عمومی انفصال ابد از خدمت در بنگاههای نام برده در ماده ۳ قانون راجع به محاکمه و مجازات مأمورین بخدمات عمومی مصوب ۱۶/۲/۳۱۵ و بحکمیت از خدمات دولتی و شهرداری و کشوری است.

ماده پنجم - در مورد ماده ۸ از مواد راجع بدیوان جزا مصوب اسفند ۱۳۱۰ چنانچه شخصی که توقیف شده برای استخلاص خود کفیل معرفی نماید مدعی العموم دیوان جزا میتواند نظر باوضاع و احوال قضیه و وضعیت متهم دستور آزادی او را به قید کفیل معتبر بدهد.

ماده ششم - مدعی العموم دیوان جزا میتواند از احکام بدوی غیر قطعی دیوان جزا دائر بر برائت متهمین درخواست رسیدگی ماهوی از دیوان تمیز نماید.

ماده هفتم - ابلاغ احکام بدوی غیابی دیوان جزا در صورتیکه برسیله مطبوعات بشود ابلاغ واقعی محسوب و حکم غیابی پس از گذشتن مهلت های قانونی و قطعی شدن بموقع اجرا گذاشته خواهد شد و محکوم علیه غایب در صورتیکه مدعی عدم ابلاغ باشد میتواند بارویت حکم عرضحال اعتراض بدادگاه صادرکننده حکم غیابی بدهد و دادگاه بدو در این باب رسیدگی نموده قرار رد یا قبول عرضحال را میدهد و دادن عرضحال اعتراض مانع اجرای حکم غیابی که قطعی

محسوب شده نخواهد بود مگر آنکه متعرض تأمین کافی بدهد و با ازداد گاه قرار قبول عرضحال اعتراض اوصادر شود.

ماده هشتم - قید اجرای مجازات اشد مندرج در ماده ۲ الحاقیه از قانون متمم اصول محاکمات جزائی در مورد محکومین به تخلفات از مقررات ارزی فقط شامل مجازات زندانی بوده و مجموع جرائمی تقدی باید وصول شود.

ماده نهم - کلیه اقدامات مدعیان عمومی از قبیل ارجاع امر بوکلاء عمومی و مستنطقین یا معاونین اداری یا در مواردیکه مدعی العموم دیوان جزا سمت نمایندگی بسایر مأمورین صلاحیت دار بصورت کلی در پرونده هائی یا در امر خاص میسر میسرند و همچنین اقدامات و کلاء عمومی و مستنطقین دائر ارجاع امر یا اموری به مستنطقین یا وکلاء عمومی شهرستانها یا سایر مأمورین صلاحیت دار اقدام تعقیبی محسوب و قاطع مرور زمان جزائی است.

ماده دهم - ماده زیر بعنوان ماده ۲۳ مکرر اصول محاکمات جزائی بقانون نامبرده افزوده میشود :

ماده ۲۳ مکرر - در موارد جرائم مشهودی که مأمورین دولتی یا شهرداری یا مأمورین به خدمات عمومی مرتکب میشوند و رسیدگی بان از صلاحیت دیوانعالی جزای همان دولت است و در عمل مأمور پار که دیوان جزا حضور نداشته باشد مدعیان عمومی و مستنطقین مکلفند کلیه اقدامات لازمه را برای جلوگیری از اعماء اثرات جرم و فرار متهم و هر تحقیقی را که برای کشف جرم لازم بدانند بعمل آورده و هر چه زودتر نتیجه اقدامات خود را بمدعی العموم دیوان جزا گزارش دهد.

ماده یازدهم - ماده زیر بعنوان ماده ۱۶۱ مکرر اصول محاکمات جزائی بقانون مذکور افزوده میشود :

ماده ۱۶۱ مکرر - در امور جزائی در مواردیکه مستنطق به متهم دسترسی ندارد یا بعلت شناخته نشدن در محل اقامت احضار و جلیس مقدور نیست مستنطق میتواند بدول استماع آخرین دفاع در صورتیکه دلایل اتهام کافی باشد رسیدگی و قرار مقتضی صادر نماید.

ماده دوازدهم - ماده زیر بعنوان ماده ۶۷ مکرر قانون مجازات عمومی بقانون نامبرده اضافه میشود :

ماده ۶۷ مکرر - مجازات مقرر در ماده قبل شامل کسانی نیز خواهد بود که جرم جناسوسی را بفتح يك دولت بیگانه و بضرر دولت بیگانه دیگر در خاک ایران مرتکب شوند.

ماده سیزدهم - ماده ۲۷۸ قانون مجازات عمومی بطریق زیر اصلاح میشود :

ماده ۲۷۸ - در کلیه امور جزائی جز در مواردیکه قانون صریحا ترتیب خاصی مقرر کرده باشد هر کس بتأدیبه مالی اعم از غرامت و غیر آن بدولت و یا بتأدیبه خسارات مدعی خصوصی محکوم گردد و با گذشتن ده روز از تاریخ مطالبه آن محکوم به مالی را تأدیبه ننماید و دسترسی با اموال او نباشد بدرخواست پار که مربوطه در مورد محکوم به راجع بدولت و بدرخواست مدعی خصوصی نسبت بخسارات وارده بر او در ازاء هر ده ربال از وجه محکوم به یکروز توقیف میشود و مدت این توقیف زاید از پنج سال نخواهد بود و در امور خلافی مدت توقیف برای تأدیبه محکوم به متهی پنج روز است.

مبدء توقیف برای وصول محکوم به در مورد کسانی که محکومیت بمجازات زندانی دارند از تاریخ خاتمه اجراء مجازات زندانی خواهد بود.

این قانون که مشتمل بر سیزده ماده است در جلسه هجدهم دیماه یکهزار و سیصد و هفده بتصویب مجلس شورای

ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری